

QORTI CIVILI PRIM' AWLA

**S.T.O. PRIM IMHALLEF
MARK CHETCUTI**

Illum il-Hamis, 25 ta' Marzu, 2021

Numru 4

Rikors Guramentat Nru. 45/2019

**PTK Limited
vs**

Alfred Zarifa u Olena/Elena Viktorivna Zarifa

Il-Qorti,

Rat ir-rikors guramentat tas-socjeta attrici tat-18 ta' Jannar, 2019 li jghid hekk:

1. Illi s-socjeta rikorrenti PTK Limited tiggstixxi il-hanut Pippa Toledo Design Studio fi Triq il-Baltiku, San Giljan u tbiegh ghamara, u soft furnishings bhal drapp, purtieri, blinds u oggetti ghat-tizjin tad-dar.

2. Illi s-socjeta rikorrenti hija dovuta is-somma totali ta' wiehed u ghoxrin elf, seba' mija u hamsa u sittin ewro u ghoxrin centezmu (€21,765.20) rapprezentanti merkanzija mibjugha u konsenjata lill-konvenuti u rifuzjoni ta' servizzi rezi minn terzi fuq inkarigu a beneficcju tal-konvenuti li gew imhallsa mis-socjeta rikorrenti a nom tal-konvenuti. Illi sallum minkejja diversi interpellanzi inkluza ittra ufficjali (Ara Dok. PTK01) dan l-ammont ma thallasx.

3. Illi l-ammont ta' tnax-il elf disa' mija u tlieta u sittin ewro u tnejn u hamsin centezmu (€12,963.52) huwa dovut ghall-bejgh u konsenja ta' merkanzija specifikatament drapp ghall-purtieri, tapezerija, throws u kuxxini u affarijet simili, xoghol ta' tapezerija, kuxxini u blinds u affarijet simili (Ara Dok. PTK02). Illi il-bilanc tal-ammont huwa dovut ghall-servizzi mhallsa mis-socjeta rikorrenti in kwantu sebat elef hames mija u tmienja u disghin ewro u tmien centezmu (€7,598.08) ghall-purtieri, drapes, blinds u kuxxini li hadmet il-hajjata Irene Aguis u elf mitejn u tlett

ewro u sittin centezmu (€1,203.60) li thallsu lil Clifton Galea talli wahhal l-istess purtieri, bsaten tal-purtieri u blinds (Ara Dok. PTK03 u Dok. PTK04).

Jghidu ghalhekk il-konvenuti ghaliex ma ghandhiex din l-Onorabbli Qorti :

Filwaqt li tiddikjara lill-konvenuti in solidum bejniethom bhala debitori tas-socjeta rikorrenti fl-ammont ta' wiehed u ghoxrin elf, seba' mija u hamsa u sittin ewro ghoxrin centezmu (€21,765.20) kif fuq spjegat, tikkundanna lill-istess konvenuti in solidum bejniethom sabiex ihallsu lis-socjeta rikorrenti s-somma msemija ta' wiehed u ghoxrin elf, seba' mija u hamsa u sittin ewro u tnejn u ghoxrin centezmu (€21,765.20).

Bl-ispejjez inkluzi dawk tal-ittra ufficjali tal-Kap. 12 tal-Ligijiet ta' Malta u bl-imghaxijiet kummercjali mid-data tal-ittra ufficjali sal-pagament effettiv kontra l-intimati li gew ingunti in subizzjoni.

Il-konvenuti huwa minn issa ngunti in subizzjoni.

Bl-ispejjez.

Rat ir-risposta guramentata tal-konvenuti li tghid hekk:

1. Illi r-rapport guridiku bejn l-intimati u l-azzjonisti u diretturi tas-socjeta rikorrenti attrici tramite s-socjeta assocjata Pippa Toledo Design Limited ma kienx biss wiehed ta' sempliciment bejgh ta' oggetti u ta' provizzjoni ta' servizzi li gew rezi minn terzi izda kien wiehed li jkopri rwol min-naha ta' Pippa Toledo Design Limited, ta' designer u ta' persuna inkarigata bl-arredament tar-residenza tal-eccipjenti u dan kif ser jigi spjegat u ppruvat f'aktar dettal fil-kors tas-smigh tal-kawza.

2. Illi fl-esekuzzjoni tar-rwol ta' designer u ta' persuna inkarigata bl-arredament tar-residenza tal-eccipjenti, is-socjeta assocjata Pippa Toledo Design Limited kienet permezz tas-socjeta assocjata PTK Limited tbiegh oggetti ta' arredament ghad-dar u tipprovdi servizzi minn terzi lill-eccipjenti.

3. Illi l-bejgh ta' dawn l-oggetti u provizzjon tas-servizzi minn terzi mis-socjeta rikorrenti attrici PTK Limited kien isir fuq rakkomandazzjoni, parir u struzzjonijiet tas-socjeta assocjata Pippa Toledo Design Limited.

4. Illi l-bejgh u l-konsenja tal-oggetti imsemija fir-rikors guramentat u l-provizzjoni tas-servizzi minn terzi mis-socjeta rikorrenti attrici lill-eccipjenti jinhtieg li jigu ppruvati.

5. Illi kif ser jirrizulta fil-kors tas-smigh ta' din il-kawza s-socjeta Pippa Toledo Design Limited ikkommittiet nuqqasijiet kawza ta' traskuragni, mankanza ta' sengha u arti u zbalji f'qisien u f'attenzjoni ghad-dettal, bil-konsegwenza li hafna mill-oggetti furnuti u mis-servizzi minn terzi rezi tramite l-istess socjeta PTK Limited ma kienux tal-kwalita miftehma u kienu deficitarji f'diversi aspetti u dan kif se jigi spjegat u ppruvat fil-kors tas-smigh tal-kawza.

6. Illi l-eccipjenti f'diversi okkazzjonijiet u b'mod kostanti kienu jitolbu lil Pippa Toledo l-amministratrici u direttrici tas-socjeta Pippa Toledo Design Limited u l-

amministratrici u d-direttrici tas-socjeta rikorrenti attrici sabiex tmur fir-residenza taghhom u tikkonstata b'mod dirett in-nuqqasijiet u d-deficenzi li huma kienu riskontraw, izda dan Pippa Toledo qatt ma ghamlitu bil-konsegwenza li l-eccipjenti ddecidew li ma jhallsux ghall-prodotti u ghas-servizzi li ma kienux tal-kwalita miftehma u li kienu deficitarji f'diversi aspetti.

7. Illi l-eccipjenti ma kellhom ebda diffikulta li jhallsu ghal dak li rrizulta li huwa tal-kwalita u tal-livell, daqs u dehra li gew maghhom miftehma, imwieghda u indikati mid-designer taghhom Pippa Toledo tramite s-socjeta Pippa Toledo Design Limited, li hija assocjata tas-socjeta rikorrenti attrici, izda dak li gie kkonsenjat u pprezentat lilhom fil-verita u materjalment huwa differenti f'termini ta' kwalita, livell, daqs u dehra u jikkuntrasta ma' dak li kellhom ikunu l-kwalita, il-livell, id-daqs u d-dehra li Pippa Toledo kienet wegħdet u impenjat ruhha li tipprovdi, u dan kif ser jigi muri fil-kors tas-smigh ta' din il-kawza.

8. Illi l-eccipjenti hallsu ammonti sinjifikanti lir-rikorrenti attrici kif ser jigi muri u ppruvat fil-kors tas-smigh tal-kawza u ghalhekk dak mitlub permezz tal-procedura odjerna huwa ammont rimanenti minn ammont akbar u dan jipprova kemm in-nuqqas ta' hlas ta' dan l-ammont ma kienx għall-raguni fiegha u mingħajr fundament.

9. Illi r-rikorrenti attrici konvenjentement izda b'mod totalment skorrett, li jmur kontra l-obbligu li f'rikors guramentat li jippromwovi kawza, tinghad il-verita shiha, estrapolat mir-rapport guridiku shih li hija u s-socjeta assocjata taghha Pippa Toledo Design Limited kellhom mal-eccipjenti, fatturi li baqghu ma thallsux meta l-istess socjeta rikorrenti attrici hija ben konsapevoli li l-ammont ta' dawn il-fatturi, reklamat u mitlub minnha, jirreferi għall-bejgh ta' oggetti u għall-provizzjon ta' servizzi li dwarhom l-eccipjenti kellhom reklam u lamentela u li oggetti u servizzi ohra li dwarhom ma kienx hemm reklam u lamenteli kienu thallsu.

10. Salvi eccezzjonijiet ulterjuri.

Rat l-atti u n-noti ta' sottomissjonijiet;

Rat li l-kawza thalliet għas-sentenza.

Ikkunsidrat

Provi

Pippa Toledo xehdet li l-konvenut kien mar l-ufficcju taghha u talabha taghtih servizz ta' interior designer għad-dar tieghu kollha kemm hi. Id-dar kienet wahda antika u x-xogħol ta' design kien estensiv billi kull ma kien hemm kien il-hitana ta' barra. Kellha taghmel design ta' kollox inkluz il-gnien. Sar ftehim fis-16 ta' Ottubru 2012 (Dok. DC1 a fol. 36) li pero ma għandux x'jaqsam ma' dina l-kawza, billi l-kawza tikkoncerna merkanzija li nxtrat mill-hanut taghha fuq ordni tal-konvenut u dana sa llum għadu

ma hallasx ghalha. Hu lanqas ma hallas il-kont kollu dovut ghad-design services fis-somma ta' €10,500 (Dok. 2 a fol. 44). Kellha diversi nies jahdmu fuq dana l-progett. Hi kienet tahdem il-kuncett kollu, imbaghad in-nies taghha jeffettwaw id-disinji. Graham Pace kien hadem kwazi full-time fuq dana l-progett u kien jiddiskuti mal-konvenuti xi jridu. Fuq medda ta' 6 snin tawhom xi mitejn disinn. Il-konvenuti kienu jbiddu fehmithom kontinwament. Kieku kienet taf ix-xoghol x'kien se jinvolvi ma kinitx tiehu dana l-progett. Il-konvenut kien jitlaghlu malajr u jirrabja bix-xejn (Dok. P1 a fol. 47). Bhala parti mis-servizz kienet marret magghom diversi hwienet u sa marret Sqallija magghom.

Dwar il-merkanzija li xtraw mill-hanut, il-konvenuti ghazlu li juzaw il-hanut PTK Ltd ghall-affarijiet custom made. Dawn ma kienux parti mill-ftehim u setghu jmorru x'imkien iehor kieku riedu bhal ma ghamlu ghal diversi affarijiet ohra. Il-konvenuti ghazlu hafna drappijiet (Dok. P3 a fol. 49). Il-konvenut ma riedx id-drapp biss, imma l-purtieri kompluti. Irene Agius ghamlet il-purtieri kollha u Clifton Galea dendilhom (Dok. P 5 a fol. 51). Huma riedu motorised rails ghal purtieri. Manual rails kien hemm ffit. Huma wahhlu l-purtieri fil-21 ta' Dicembru 2017 (Dok. P6 fol. 52). Il-konvenuta kienet assikuratha li kienu se jhallsu. Meta wahhluhom il-konvenut kien ilmenta fuq il-kulur ta' xi purtieri. Il-konvenuti kienu ordnaw l-oggetti imsemmija (Dok. P4 a fol. 50). Fil-kaz tal-headboard fil-kamra tat-tifel din trangat (Dok. J1 u J2 a fol. 88-89). Il-konvenuti ma hadux il-headboard u bedbase tal-guest room. Il-kuxxini ghadhom ghandha billi l-konvenuti kienu naqsu li jhallsu. Il-banketta tal-main bedroom ma gietx konsenjata. Il-bqija kollox qieghead ghandhom. Dawn kollha kienu custom made ghalihom.

Meta sar l-ordni thallas depozitu ta' €17,155. L-ammont dovut sa llum huwa €21,765.20 li jinkludi l-kont tal-hajjata u ta' Clifton Galea. Il-maggor parti tal-affarijiet qeghdin ghand il-konvenuti, u l-affarijiet custom made -kuxxini u banketta- ghandhom jingabru u jridu jhallsu ghalihom. Kienu damu hafna jigru wara l-konvenut biex ihallas u anke ipprovaw jaghmlu laqgħa mieghu biex jaraw x'kienu l-ilmenti tal-konvenut imma l-konvenut ma kkoperax. Taf li l-konvenut ghandu problemi finanzjarji.

Fuq kontroezami wiegbet li Dok. DC1 a fol. 36 huwa d-design consultancy services agreement. Hi ghandha zewg kumpaniji wahda design company u l-ohra PTK Ltd. Hi timxi skont ir-rieda tal-klijent. Hi tissuggerixxi u ma taghmel xejn kontra dak li jrid il-klijent. Huma jaghtu quotation ta' dak li jordna l-klijent u mbaghad jikkonferma permezz ta' messaggi, emails jew jiffirma. Meta persuna taccetta l-quotation huma jitolbu 50% deposit u jordnaw il-fabric u jibdew jahdmu fuq l-ordni. B'referenza ghal klawzola 3 tad-Dok. DC1 tghid li l-konvenut qatt ma dahal f'xi relazzjoni mal-haddiema terzi li jqabbd.

Irene Agius xehdet li hija thit il-purtieri u ilha taghmel hekk ghal xi 25 sena. Mill-hanut PTK jibaghtulha l-pjanti u l-fabric u kienet taghmel appuntament mal-klijent biex tara l-kejl fuq il-post u li l-window treatment ikun jaqbel. Hi tiehu l-fabric maghha u taghtihom quotation u l-kwantita ta' fabric li jkun hemm bzonn. Il-kejl tiehdu hi. Il-konvenut ried motorised rails u meta jkun hemm motorised rails jidhlu hafna specifications u jidhol supplier iehor bin-nies tieghu. Kien hemm hmistax-il apertura, tlettax minnhom kienu motorizzati u tnejn manwali. Meta tahdem il-purtieri manwali tkun taf ezattament xi trid taghmel, izda meta ikunu motorizzati, trid supplier u haddiema ohra u naqra aktar komplikata biex tasal. Il-konvenuti ghamlu l-confirmation tal-ordni. Hi kienet marret xi tlett darbiet biex tara jekk ix-xoghol mis-supplier l-iehor kienx sar, u suppost kellhom iwahhluhom f'Settembru imbaghad posponewha ghal Dicembru. Il-konvenut kien ikkonferma li setghu jawhluhom fis-7 ta' Dicembru. Dakinhar marret fuq il-post u l-konvenut kien qalilha li ma ghandux flus biex ihallasha u wara li nfurmat lil Pippa Toledo dina qaltilha biex tkompli. Dahlet ma' Clifton Galea u billi kullimkien kien mahmug iddecidew li jhallu l-affarijiet hemmhekk ippakkjati go plastic u gol-lozor. Imbaghad regghu marru fit-22 ta' Dicembru u wahhlu kollox. Il-konvenut ma kien ilmenta minn xejn. Hu kien hemm il-hin kollu maghhom meta wahhlu x-xoghol. Hi hadet ritratti tax-xoghol taghha. Hi hadmet fuq id-drapp li ngihatat mill-kumpanija li huwa tat-tip linen. Fir-rigward tar-ritratti ezibiti, id-drapp tal-guest bedroom qieghed f'Level 1 minn 1 sa 12 motorized rails; hemm il-plastic biex jiehdu l-forma. Fil-kaz tal-motorised rails hi kemm twahhal imbaghad is-supplier l-iehor jiehu hsieb id-dawl u affarijiet ohra. Dawn huma Aperture A u B level -1. Ghamlet seba' bed throws ukoll. Aperture D huma l-motorised Roman Blinds tal-living area. Hemm il-kcina, is-sala, u l-landing. Hemm il-kamra tal-bniet fejn hemm il-

purtieri motorizzati u blind mal-genb. Hemm il-kamra tas-sodda principali, il-wave curtains imbaghad hemm il-manual rail u Roman blind. Aperture M hemm il-kamra tat-tifel. Hi kienet thallset minn PTK skont il-ftehim li kellha. Hi daqshekk kellha x'taqsam mal-klijent. Kienu marru fuq il-post f'Mejju izda l-konvenut kien aggressiv u ma dahlux ghandu.

Jeffrey Carabott xehed li hu tapezzar u ilu 44 sena f'dan ix-xoghol. PTK Ltd tawh l-measurements u hu ghamel ix-xoghol. Kien ghamel zewg sodod tal-kamra tat-tfal. Fil-kamra tat-tifel ghamel zewg sodod bases imma l-qisien tal-head board ma kienux jaqblu. Il-qisien kien tahomlu Graham Pace d-designer ta' PTK. Kien hadha lura u imbaghad iffittjaha. Kien ghamel Ottoman. Il-konvenut ma kienx ilmenta. Hu kien thallas minn PTK tax-xoghol tieghu.

Vanessa Parlato Trigona xehdet li hija tassisti lil Pippa Toledo fil-progetti taghha. F'dan il-kaz qed nitkellmu fuq soft furnishings, purtieri, imhaded u drapp. Id-dokumenti a fol. 7 sa 11 huma l-itemised order u juru kemm hemm imhaded, cushions; drapp tal-purtieri, Roman blinds, tapezzerija. Fuq dawn l-invoices thallas depozitu ta' 50%. Il-hajjata tmur 'on site' u tiehu l-qisien u taghti l-kwantita tad-drapp u huma johorgu l-quotation. Clifton Galea kien idendel il-purtieri u r-Roman blinds. Huma jimxu skont x'irid il-klijent. Pippa tissugerixxi. Huma kkonsenjaw kollox hlief l-imhaded billi l-konvenut ma kienx hallas il-bilanc tal-purtieri. Il-bilanc li fadal huwa ta' €21,765.20. Meta kienu marru biex iwahhlu l-purtieri l-konvenut kien qallhom li ma jistax ihallas u hallew l-affarijiet hemm. Wara li wahhluhom il-konvenut kien baghat sms li ma kienx kuntent bihom ghax mhux li ghazel.

In kontro-ezami wiegbet li l-ftehim kien dwar interior design services. Is-Sinjura Toledo hija d-designer u hija tissugerixxi l-ghazla tal-materjal. L-istima dwar il-haddiema li jaghmlu x-xoghol hija separata minn dik ta' PTK li huwa fornitur indipendenti. L-ilment tal-konvenuti dwar il-purtieri kien fuq il-kulur u mhux dwar il-hjata. Ma kellhomx ilmenti ohra.

In ri-ezami qalet li kellhom tlett haddiema, Irene, Jeffrey u Clifton. Jeffrey jaghmel ix-xoghol kollu ta' tapezzerija ghal PTK. Irene hija supplier indipendenti. Huma hallsu lil

Irene ghax l-konvenut ma kienx deher li se jhallas. Dok. P3 a fol. 49 mhux invoice imma stima bid-depozitu mnaqqas. Id-depozitu kien jinkludi tal-fabrics, tapezzerija u tas-seamstress. Is-servizzi tat-terzi ikunu abbazi tal-quote taghhom f'blank sheet a fol. 12. Id-depozitu kien jikkonferma li l-istima giet accettata. Huma hallsu lill-haddiema tax-xoghol li ghamlu. It-terzi hargu rcevuta lis-socjeta attrici (Dok. a fol. 153-154).

Elena Zarifa xehdet bl-Ingiliz li they decided to go for the best designer and put their trust in them and left everything in their hands and even their supplier. Mrs. Toledo was director of PTK Ltd as well so it was convenient for them to work together and that she would also provide defendants with the soft furnishings. Although there were some disagreements, she was better than us; she was the professional. The witness said she did not know that the soft furnishing would be supplied by the other company. When they made the order for the soft furnishings, they deposited 50% of the price. They chose the material. Mrs Toledo was the designer and the witness used to agree with her. When the things were set up, some rooms were a bit awkward. Mrs.Toledo would add something every time and it was a bit confusing. The witness would tell her to come to see things, but plaintiff would send messages instead for us to pay her. Defendants were forced to seek another interior designer. There were some mistakes with the furniture, and they had to redo some parts of the furniture.

Under cross examination she replied that she used to meet Mrs. Toledo in her office in St Julians, in a shop called PTK Limited. Mrs.Toledo used to show them samples next to each other. They did not use the bed spread, the curtains were removed , the cushions were never received so what they used was only the head boards and the frame of the beds and the Ottoman. Defendants said that they would pay because they never had issues regarding payments. Defendants would not have given 50% if they were not ready to pay.

Alfred Zarifa xehed li kienu qabbdu lil Mrs Toledo bhala designer u kellha l-fornituri taghha. PTK Limited dahlet fl-ahhar meta kellhom bzonn il-purtieri. Huma kienu jmorru ghand in-nies li kienet tirrakomanda bhal PTK Limited ghal interior finishings

bhal wallpaper, headboards, sofan, u soft furnishings. L-affarijiet gew konsenjati u installati. Il-purtieri ma hax pjacir bihom ghax hu kien ried il-purtieri hoxnin imma kif ghamlithom kien jidhol hafna dawl kif ukoll il-kulur ma ghogbux. Hu kellu jaqlahhom. L-ohrajn ghadhom ghandu. Il-purtieri kienu ghazluhom huma imma dawn ma gewx jaqblu mal-wallpaper li Mrs. Toledo kienet issuggeriet. Kien hemm l-affarijiet zghar li xtaqha tigi tarahom imma qatt ma giet. Hu ma kienx ghogbu d-disinn tal-Ottoman li kien jinfetah minn fuq minflok fuq quddiem. Ma ghogbux il-headboards u s-sodod. Meta ra li ma kienx hemm twegiba min-naha tal-atturi kien kiteb permezz tal-Avukat u baqghu jinjorawh.

Ippezenta Dok. AZ1 sa AZ 5 a fol. 122 et seq. u spjega x'jirraprezentaw.

Fuq kontroezami wiegeb li l-purtieri gew bil-black out bhala materjal kif ordnat. Huma kienu ordnaw ir-rails motorizzati. Ir-rails ma gewx istallati minn PTK Limited imma kumpanija ohra. Hu kien prezenti meta twahhlu l-purtieri. Hu kien qal lil hajjata li l-purtieri kienu qed jaqilghu 'l barra u mhux kuntent bil-kuluri lanqas. Is-sodod ma dahhlux gol-frame, barra minn hekk ix-xoghol kien inferjuri hafna. Cahad li l-unika lanjanza li kellu kienet li l-head board tal-kamra tat-tifel li ma dahhlitx f'postha u li Jeffrey kien hadha u rega' gabha lura. Meta kienu gew id-dar ghandu hu kien lest li jkellimhom imma kien hemm ruxmata nies u hu qal li Mrs.Toledo, 'issa tigi, ilni nigri warajk'.

Konsiderazzjonijiet tal-Qorti

Is-socjeta rikorrenti talbet lill-Qorti tiddikjara lill-konvenuti in solidum bejniethom bhala debituri tas-socjeta rikorrenti fl-ammont ta' €21,765.20, rapprezentanti merkanzija mibjugha u kkonsenjata lill-konvenuti u rifuzjoni ta' servizzi rezi minn terzi fuq inkarigu a beneficciu tal-konvenuti li gew imhallsa mis-socjeta rikorrenti.

Minn dan l-ammont, €12,963.52 huma dovuti ghall-bejgh u konsenja ta' merkanzija specifikatament drapp ghall-purtieri, tapezzerija, throws, kuxxini, blinds u affarijiet simili (Dok. PTK02 a fol. 7 et seq. fejn il-figuri huma highlighted).

L-ammont rimanenti huwa dovut ghal servizzi mhallsa mis-socjeta rikorrenti in kwantu ghal €7,598.08 ghall-purtieri, drapes, blinds u kuxxini li hadmet il-hajjata Irene Aguis (Dok. PTK03 a fol. 12)¹ u €1,203.60 li thallas Clifton Galea talli wahhal l-istess purtieri, bsaten tal-purtieri u blinds (Dok. PTK04 a fol. 13 u Dok. CG a fol. 155).

Kontestazzjoni

Fl-eccezzjonijiet taghhom il-konvenuti iddikjaraw li s-socjeta PT Design ikkommettiet nuqqasijiet kawza ta' traskuragini, mankanza ta' sengha u arti, zbalji fil-qisien u attenzjoni ta' dettal.

Jigi rilevat li PT Design mhijiex parti f'dina l-kawza. L-atturi huma assocjati ma' PT Design imma l-konvenuti xtraw l-oggetti mertu ta' dina l-kawza mill-hanut tal-atturi minn fost hwienet ohra u mhux minghand PT Design. Ix-xoghol li ghamlet PT Design hu separat u differenti minn dak tal-hanut attur PTK Ltd u mhux mertu ta' din il-kawza.

Il-konvenuti ssottomettew li t-talba tas-socjeta attrici kwantu ghal pretensjoni ta' hlas lil terzi, mhijiex legalment permissibili billi hi ma gietx surrogata fid-drittijiet ta' dawn it-terzi.

Mill-provi jirrizulta li s-socjeta attrici kellha diversi nies li qed jahdmu fuq il-progett. Dawn il-haddiema ma kienux qed jahdmu indipendentement mis-socjeta attrici imma kienu mqabbdin minnha. Illi meta saret l-ordni u thallas id-depozitu, l-ammont kien jinkludi l-kont ta' dawn il-haddiema inkluzo l-hajjata u lil Clifton Galea. Jigi rilevat li l-konvenuti qatt ma dahlu f'xi relazzjoni diretta mal-haddiema terzi li tqabbd u mis-socjeta attrici u li kellha thallashom hi meta l-konvenuti naqsu milli jhallsu dak li kien dovut.

¹ Skont l-ircevti a fol 153 il-konvenut irid ihallas €9,482.48 u parti mir-ricevuta l-ohra fl-ammont ta' €3,150.60. B'kollox €12,633.08 mnaqqas id-depozitu ta' €5,035.00. Il-bilanc dovut lil PTK ghall-Irene Agius huwa ta' €7598.80.

Il-konvenuti mhux qed jikkontestaw l-ammont mitlub fir-rikors promotur per se imma li s-servizzi li huma jghidu ma kienux tal-kwalita miftehma u li kienu neqsin f'diversi aspetti. Fil-fatt il-konvenut xehed li hu kien hallas il-fornituri l-ohra li kienet issuggeriet Mrs. Toleda izda mhux lil PTK Limited billi kien hemm nuqqasijiet ta' certa rilevanza (ara fol. 136 xhieda tal-konvenut tal- 3 ta' Marzu 2020). Inoltra jirrizulta li l-konvenuti kienu accettaw l-istima tas-socjeta attrici u anke hallsu depozitu ta' 50% fuq l-ammont miftiehem. Il-konvenuti jsostnu li kieku ma ridux ihallsu ma kienux se jaghmlu depozitu ta' 50%. Jigi rilevat li certi fornituri terzi li kellhom jithallsu mill-konvenuti skont il-ftehim (Dok. DC1 a fol. 36) thallsu mis-socjeta attrici billi l-konvenuti kienu qed jirrifjutaw li jhallsu l-bilanc mitlub li kien jinkludi xoghol ta' dawn it-terzi.

Ghalhekk l-eccezzjoni fejn l-konvenuti qed ighidu illi l-bejgh u l-konsenja tal-oggetti imsemmija fir-rikors guramentat u provizzjoni tas-servizzi minn terzi mis-socjeta rikorrenti attrici lill-eccipjenti jinhtieg li jigu ppruvati, qed tigi michuda billi din il-prova saret mis-socjeta attrici.

Fil-mertu l-konvenuti qed jeccepixxu illi s-socjeta Pippa Toledo Design Limited ikkommettiet nuqqasijiet kawza ta' traskuragni, nuqqas ta' sengha u arti u zbalji f'qisien u f'attenzjoni ghad-dettal, bil-konsegwenza li hafna mill-oggetti furnuti u mis-servizzi minn terzi maghmula tramite l-istess socjeta PTK Limited ma kienux tal-kwalita miftehma u kienu nieqsa f'diversi aspetti.

Il-konvenut ipprezenta d-dokument AZ7 a fol. 128 fejn ghamel lista ta' oggetti furnuti u l-lanjanzi relattivi ghal kull forniture. Fix-xiehda tal-konvenuti saret referenza ghal parti minn dawn l-oggetti. Fid-dokumenti jissemew:

Large door curtain pleats

Curtain is not covering the window to create a complete blackout.

Bedroom frames not elevated and are of poor quality. They were wrongly measured and had scratches.

Wallpaper is of very poor quality and thin.

Curtains colour fabric did not match with the wallpaper.

The Ottoman box opens upwards and hits mirror.

Complaints about kitchen and garden. (Dawn bil-kemm jissemmew fix-xhieda tal-konvenuti u tal-atturi).

Is-socjeta attrici tikkontesta dan billi tissottometti li meta saret il-konsenja din saret fuq l-ordni u l-ghazla tal-konvenuti u l-konvenut kien ilmenta biss dwar il-kulur tal-purtieri (u mhux dwar dawl) u l-headboard li huma rrangaw. L-ilmenti l-ohra, il-konvenut kien qalahhom meta kienu talbuh ihallas il-bilanc (ara messaggi a fol. 52 et seq.).

Il-Qorti tirrileva li t-tip ta' eccezzjoni fil-mertu sollevata mill-konvenut tinkwadra ruhha fid-dispost tal-artikolu 1390 tal-Kodici Civili li jipprovdi li:

Jekk il-haga li l-bejjiegh igib biex jikkunsinna ma tkunx tal-kwalita mwieghda, jew ma tkunx bhall-kampjun li fuqu l-bejgh ikun sar, ix-xerrej jista' jaghzel jew li jirrifjuta l-haga u jitlob id-danni, jew li jircievi l-haga bi prezz anqas fuq stima ta' periti.

Fis-sentenza moghtija fil-kawza fl-ismijiet **John Mary Dalli nomine vs Grezzju Patiniott** (App 19/05/2000) gie ritenut li "*Din kienet difiza li l-kompratur seta' javanza ukoll per via di eccezione jekk il-venditur jinterpellah biex ihallas il-prezz tal-oggett in vendita*"

L-eccezzjoni sollevata mill-konvenuti mhijjex eccezzjoni dwar vizzju redibitorju billi din ma tistax tigi dedotta per via d'eccezione billi d-dritt naxxenti mill-vizzju redibitorju ghandu jigi ezercitat fi zmien utili permezz ta' azzjoni appozita.

Fid-dispost tal-artikolu 1390 il-ligi specifikat b'precizjoni kif kellu jagixxi l-kompratur li ma kienx sodisfatt bl-oggett li l-venditur ipprova jikkonsenjaluh. Il-ligi taghti direttivi precizi x'kellu jaghmel il-kompratur biex jehles mir-rabta kontrattwali li kien dahal fiha li jakkwista l-oggett minghand il-venditur una volta dak l-oggett ma jkunx skont tal-kwalita mwieghda jew ma jkunx skont il-kampjun. Id-difiza primarja tal-kompratur kienet li jirrifjuta l-oggett materjalment billi jiddepozitah taht l-awtorita tal-Qorti². Jista'

² F'sentenza moghtija fil-kawza fl-ismijiet "**David Pace vs Tony Vella**" (12/11/2013), il-Prim'Awla tal-Qorti Civili spjegat kif ghall-finijiet tal-Artikolu 1390:

"Il-forma guridika tar-rifjut hi komunement meqjusa bhala d-depozitu formali tal-oggett permezz ta' cedola fil-Qorti u f'kazijiet ta' oggetti kbar id-depozitu fiziku tal-oggett ghand konsinjatarju.

wkoll jaghzel li jaccettah u jhallas ghalih prezz anqas. Din kienet difiza li l-kompratur seta' javanza wkoll per via di eccezione jekk il-venditur jinterpellah biex ihallas il-prezz ta' l-oggett in vendita. Mill-banda 'l ohra jekk il-kompratur jaghzel li jzomm l-oggett lilu konsenjat u bl-ebda mod ma jirreagixxi skont kif trid il-ligi ghall-fatt li dak l-oggett ma jkunx skont il-kampjun jew tal-kwalita pattwita, il-kompratur ikun qieghed jipprejudika irrimedjabilment il-posizzjoni tieghu. Fi kliem iehor, il-kompratur ma ghandux dritt izomm l-oggett konsenjat lilu u ma jhallasx il-prezz miftiehem sakemm dak l-istess oggett ma jigix sostitwit b'iehor tal-kwalita pattwita jew skont il-kampjun (Dalli vs Patiniott fuq citata).

L-Artikolu 1390 jirrigwarda partikolarment il-mument tal-konsenja tal-haga, u cioe meta x-xerrej josserva illi l-haga li qed tigi konsenjata lilu mhix tal-kwalita mweghda.

Dawn il-konsiderazzjonijiet ta' dritt iwasslu lill-Qorti biex tosserva s-segweni fir-rigward tal-kaz in ezami.

Il-konvenuti qed jibbazaw il-lanjanzi taghhom fuq il-fatt li hafna mill-oggetti fornuti u mis-servizi minn terzi rezi tramite l-istess socjeta PTK Limited ma kienux tal-kwalita miftehema u kienu nieqsa f'diversi aspetti.

Jirrizulta li meta persuni mqabba mis-socjeta attrici marru biex iwahhlu l-purtieri, l-ewwel darba kien hemm problema dwar hlas min-naha tal-konvenut u wara rassikurazzjoni min-naha tal-konvenuti li l-hlas kien se jsir, is-socjeta attrici accettat li twahhal il-purtieri u ssir il-konsenja tal-ordni. Meta twahhlu l-purtieri l-konvenut kien ilmenta biss dwar il-kulur tal-purtieri u dwar headboard wahda li trangat (ara messagg a fol. 53 u 59). Irene Agius, li waghlet il-purtieri, xehdet li l-ilment tal-konvenut kienet biss dwar il-kulur u t-throw. Il-kuluri kienu ghazluhom il-konvenuti. L-ilmenti l-ohra l-konvenut beda jaqlaghhom meta intalab biex ihallas.

Meta s-socjeta attrici talbet il-pagament lill-konvenut huwa beda jaqla aktar ilmenti li imbaghad gew elenkati fid-Dok. AZ7 li hu ezebixxa. Il-konvenut xehed li n-nuqqasijiet kienu zghar u ghalkemm kien talab lill-atturi biex jirrangaw dawn ma resqux u kellu

jirringa mod iehor b'haddiehor. Meta ra li ma kienx hemm twegiba minn naha tas-socjeta attrici kien kiteb permezz tal-avukat imma baqghu jinjorawh.

Il-fatti pero mhumieq kif xehed il-konvenut. Issir referenza ghal messaggi li gew ezibiti a fol. 52 et seq minn fejn jirrizulta li s-socjeta attrici ippruvat taghmel kuntatt mal-konvenut izda dana dejjem kien jivvinta xi skuza biex ma jirrispondix billi kien ighid jew li ma kienx jiflah, jew li kien meeting jew li l-mobile kien on silent. Is-socjeta attrici kienet anke ftehmet li jmorru on site biex jaraw x'ilmenti kellu l-konvenut imma dana lanqas hallihom jidhlu d-dar. Kien minhabba l-intranzigenza tal-konvenut li din il-laqgha ma saritx u l-affarijiet ma trangawx. Fl-ittra Dok. LC6 a fol. 75 hemm deskritt x'kien gara dakinhar u l-attitudini li ha l-konvenut fil-konfront tas-socjeta attrici fejn anke kien aggressiv fizikament.

Il-konvenut ighid li hu kellu jirrimedja ghad-difetti li kien hemm fix-xoghol li ghamlet is-socjeta attrici. Hu ipprezenta dokumentazzjoni (ara fol. 131-134) imma dawn mhumieq fiscal receipts imma stejjem u anke kieku, ma saritx il-prova kif suppost dwar l-allegati pagamenti li l-konvenut ighid li ghamel biex jirrimedja. Inoltre hu ma ressaqx xhieda biex jissostanzjaw dak li qed jallega. Il-konvenut ma tax lis-socjeta attrici l-opportunita biex tivverifika x'kienu l-lanjanzi fir-rigward u jekk verament kienx hemm difetti.

Jirrizulta ghalhekk li l-konvenut accetta l-affarijiet konsenjati u zammhom ghandu u ma rritornahomx. Hu kien jaf bl-istat ta' fatt li jintitolah jezercita dritt imma huwa halla dak l-istat ta' fatt jkompli minghajr ma agixxa ghad-dritt tieghu u zamm l-oggetti allavolja skont hu ma kienux tal-kwalita pattwita. Ghalhekk ghandu jitqies li l-konvenut irrinunzja ghall-prosegwiment ta' dak id-dritt. Il-konvenut zamm l-oggetti li jinghad li mhux tal-kwalita pattwita u eccepixxa biss il-kwistjoni meta gie mitlub li jhallas. Il-konvenut tilef kull dritt li seta' kellu bil-fatt li hu jaghzel li jzomm l-oggetti lilu konsenjati u bl-ebda mod ma jirreagixxi skont kif trid il-ligi ghall-fatt li dak l-oggett ma kienx skont il-kwalita pattwita. Il-konvenut ghalhekk ippregudika irrimedjabbilment il-pozizzjoni tieghu u konsegwentement l-eccezzjoni fil-mertu qed tigi michuda u t-talba attrici qed tigi milqugha

Finalment jigi rilevat li s-socjeta attrici kellha dritt li zzomm xi oggetti u ma tikkonsenjhomx meta rat li hija ma kienitx se tithallas wara li ghadha z-zmien ghal pagament (art.1391 tal-Kap .16).

Decide

Ghal dawn il-motivi l-Qorti tiddeciedi billi tilqa' t-talba attrici ghas-somma ta' €21,765.20, b'dan li wara li jsir jigu konsenjati lill-konvenuti l-oggetti li ghadhom ma gabux, u konsegwentement tikkundanna lill-konvenuti ihallsu din is-somma lis-socjeta attrici. Bl-ispejjez kontra l-konvenuti.

Mark Chetcuti

Prim Imhallel

Anne Xuereb

Deputat Registratur